

ПРЕС-РЕЛІЗ
до засідання «круглого столу»
«РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ
В ПРОЦЕСІ ПІЛЯКРИЗОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ»

21 грудня 2010 р.

Криза, яка розгорталась у світі у 2008-2009 рр., продемонструвала значні дисбаланси розвитку світогосподарської системи та структурну відсталість української економіки, її неготовність до різких коливань попиту та загострення конкуренції на сировинних ринках. У 2009 р. найбільш складні випробування лягли на промисловий комплекс України, у результаті чого глибина падіння обсягу промислового виробництва досягла 21,9 % (рівень промислового виробництва повернувся на позначку 2003-2004 рр.).

Починаючи з 2010 р., в економіці країни відбуваються певні позитивні зрушення, що сприяє подоланню негативних наслідків впливу світової фінансово-економічної кризи та соціально-економічному розвитку країни. Проте, відновлення економіки все ще має нестійкий характер, що потребує формування та реалізації в Україні політики забезпечення довгострокового економічного зростання з урахуванням екзогенних викликів та внутрішніх проблем економічного розвитку.

Водночас темпи відновлення промисловості є задовільними лише у порівнянні з кризовим роком, у якому обсяги виробництва суттєво скоротились. Наразі ж лише машинобудування є галуззю, де рівень виробництва вже досяг рівня кінця 2006 р.

Крім того, позитивні зрушення у промисловому секторі України є нестійкими внаслідок наявних ризиків розвитку економіки, обумовлених внутрішніми дисбалансами, що полягають у сировинній спеціалізації промислового виробництва, переважанні експортоорієнтованих виробництв, недостатньому використанні потенціалу внутрішнього ринку, повільному відновленні кредитування економіки України.

Внутрішні дисбаланси спричинили погіршення загального рівня глобальної конкурентоспроможності України. Цього року Україна значно втратила у рейтингу, посівши серед 139 країн світу 89-е місце.

У Програмі економічних реформ на 2010-2014 рр. сформовано принципи довгострокового економічного зростання на основі реформування і модернізації існуючої економічної системи. Вирішення цих завдань видається можливим лише завдяки поетапному впровадженню системи організаційно-економічних заходів щодо підвищення та ефективного використання потенціалу промисловості України, подоланню наслідків фінансово-економічної кризи, сприянню структурно-технологічній перебудові економіки, забезпеченню її розвитку в процесі реформ та у післяреформний період. Це має стати важливими напрямками забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішньому і внутрішньому ринках.

Перспективи реалізації економічних реформ у 2011 р. значною мірою залежать від спроможності української промисловості до післякризового відновлення обсягів виробництва. Зважаючи на диспропорційність галузевої структури української промисловості та неоптимальне використання її виробничого, інвестиційного, науково-технологічного потенціалу, можливість суттєвого поліпшення ситуації у короткостроковій перспективі є малоймовірною. Втім, закріплення інституційної та організаційно-економічної основи для здійснення реформування економіки та підвищення рівня захисту виробників і споживачів здатне надати додаткового імпульсу розвитку промислового сектору.

Промислова політика України післякризового періоду має будуватись на основі концепції імпортозаміщення та відродженні коопераційних зв'язків всередині економіки з метою формування нового корпоративно-коопераційного «каркасу» економіки і відродження тих секторів економіки, від яких залежить збільшення пропозиції вітчизняної продукції на внутрішньому ринку. Диверсифікація і кластеризація економіки можуть забезпечити гармонійний розвиток і кооперацію секторів економіки, збільшення випуску наукоємних товарів. Одним з провідних рушіїв промисловості України має бути багатогалузеве машинобудування, яке забезпечує базисні засади періодичного інноваційного оновлення технологічного рівня виробництва, конкурентоспроможність економіки і стійку динаміку економічного зростання. Водночас необхідно передбачити включення вітчизняних підприємств до коопераційних ланцюгів з підприємствами інших країн у високотехнологічних і наукоємних сферах.

Підвищення виробничого та інвестиційного потенціалу промисловості має відбуватись через поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах, активізацію інвестиційного попиту, капіталізацію заощаджень шляхом розширення доступу суб'єктів економіки до інвестиційного ресурсу, створення комфортних умов для ведення виробничої та підприємницької діяльності.

Стратегічним завданням підвищення науково-технологічного потенціалу промисловості України має бути дотримання прогресивних пропорцій між інтелектуальним потенціалом та іншими ресурсами, а також перехід до створення конкурентних переваг у високотехнологічних галузях. Для цього необхідні масштабні заходи щодо оновлення системи організації наукових досліджень та освоєння науково-технічного продукту; сприяння кадровому забезпеченню інноваційної діяльності через розвиток системи національної освіти, збереження інтелектуального багатства держави та підвищення престижу інтелектуальної праці.